

**VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS**
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/20/4283

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	11.01.2020, Tallinnas
Adressaat	Sihtasutus Erametsakeskus e-posti aadress: eramets@eramets.ee
Teabevaldaja vastutav isik	Juhatuse liige
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eesti Metsaühistu Juhatuse liige Rünno Viir rynno@eestimy.ee

RESOLUTSIOON

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, AvTS § 51 lg 1 p 3 ja 4 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 3 alusel teeme teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

- 1) vaadata uuesti üle teabenõue ja väljastada küsitud järelepärimised ulatuses, mis ei sisalda juurdepääsupiiranguid. Palume edastada inspeksioonile koopia teabenõudjale saadetud vastusest info@aki.ee;**
- 2) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 25.01.2021.**

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE: Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna Halduskohtusse üksnes vaideotsuse rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Riigiasutus saab käesoleva haldusakti vaidlustada vaidega Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras. Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS: Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

FAKTILISED ASJAOLUD:

03.11.2020.a esitas teabenõudja teabevaldajale pöördumise:

Mitmele metsaiühistule tegi EMK metsaiühistu toetuse lisavooru osas järelepäringu peale 24.08.2020 ?

Millised olid järelepäringute sisud?

Millistel kuupäeval järelepäringud edastati taotlejatele ja kui pikk oli järelepäringule vastamise tähtaeg?

Edastage mulle metsaiühistu toetuse lisavooru otsuse vastuvõtmise õiguslik põhjendus ning õiguslike dokumentide nähtavakstegemise aeg ning asukoht.

10.11.2020.a viitas teabevaldaja, et on mõningatele küsimustele juba vastanud, sh pidas vajalikuks nõuda teabe taaskasutamise kohta selgitusi.

10.01.2020. a täpsustas teabenõudja: *Teabenõudes soovitud teavet soovime kasutada veendumaks, et kõigi taotlejate taotlusi menetleti võrdsetel aluste.*

20.11.2020 on teabevaldaja keeldunud osaliselt (küsitud järelepärimisete osas) teabenõude täitmisest järgneva põhjendusega:

Tuginedes avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 p 3 keeldume Teie teabenõude täitmisest, kuna see nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab meile pandud avalike ülesannete täitmist ja nõuab põhjendamatu suuri kulusi (ajakulu analüüsile).

23.11.2020. a esitas teabenõudja inspeksioonile vaide.

04.12.2020.a esitas inspeksioon teabevaldajale järelepärimise.

30.12.2020. esitas teabevaldaja inspeksioonile vastuse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

EMK kuulutas välja ühistutoetuse taotlusvooru mis toimus 24.08.2020. Kokku menetleti 12ne metsaiühistu taotlusi. Eesti Metsaiühistule tehti järelepäring toetuse osas 30.09.2020 (lisa 5). Järelepäringus küsitud andmete maht oli suur kuna järelepäringu teostaja küsis 35 liikme liikmete avaldusi ja juhatuse otsuseid. Nimetatud järelepäringule vastamise tegi keerukaks asjaolu, et küsitud avaldused hõlmasid ühistu tegevusperioodi enam kui 10 aasta ulatuses s.t. tuli läbi vaadata kõigi liikmete avaldused (enam kui 350) mis olid laekunud enam kui kümne ühistu tegevusaasta jooksul. Kuna suur hulk avaldusi on esitatud paber kandjal siis need avaldused skännida. Sama tegevus tuli läbi viia juhatuse otsuste osas. Eesti Metsaiühistu jaoks oli vastuse koostamise aeg 7 tööpäeva väga lühike. Seda enam, et 5 tööpäeva olime komanderingus Saaremaal. Soovime veenduda ,et SA Erametsakeskuse poolt esitatud järelepäringud olid kõigi ühistute osas ühesuguse andmete esitamise mahuga.

Selleks soovisime, et EMK väljastaks meile kõigile metsaiühistutele peale 24.08.2020 tehtud järelepäringud mis on seotud ühistutoetusega kus on näha järelepäringu sisu, järelepäringu esitamise kuupäev ja järelepäringule vastamise kuupäev. EMK on keeldunud järelepäringute sisude ja tähtaegade avalikustamisest. Samuti pole ta vastuse koostamisel lähtunud avaliku teabe seaduse § 3¹ (4)st. EMK väide teabenõude suure mahu osas pole usutav kuna kõigile metsaiühistutele edastati järelepäringud elektrooniliselt. Seega on tegu 11 faili koostamisega ja nende edastamisega. Nimetatud failid on olemas postkastis ja koopia tegemine failidest ei ole töömahukas.

1. Kuna avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 p 3 tõepoolest annab õiguse teabenõudele vastamisest keeldumiseks siis palun tuvastada kas konkreetne soovitud teabe maht vastab eelpoolnimetatud seaduses sätestatule .Riigikohus on oma 3-3-1-57-03 otsuses ja eriti otsuse punktis 26 seisukohal, et teavet tuleb teabe valdajal siiski väljastada.

2. Kas avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 p 3 tuginedes saab keelduda põhimõtteliselt kõigile teabenõuetele vastamisest? (EMK on tuginenud teabenõuetele vastamisest tuginedes avaliku teabe seaduse § 23 lg 2 p ka eelnevalt).

3. Kas taotletava teabe suure maht on kuidagi määratud või tuleb tõesti pidada selles osas ära kohtuvaidlus?

4. Juhul kui avaliku teabe seadus siiski kohutab teabe valdajat teavet väljastama siis soovime, et andmekaitseinspeksioon kohustaks EMKd väljastama **kõigi 24.08.2020 ühistutoetuse taotluses osalenud ühistutele edastatud järelepäringud** (formaadis kust on näha järelepäringu sisu, järelepäringu esitamise aeg ja järelepäringule vastamise aeg.

TEABEVALDAJA SELETUS:

EMK 30.09.2020 järelepäringu maht

2. Vaide esitaja selgitas Teile (siin väljavõtte Teile kirjast): „Eesti Metsaühistule tehti järelepäring toetuse osas 30.09.2020 (lisa 5). Järelepäringus küsitud andmete maht oli suur kuna järelepäringu teostaja küsis 35 liikme liikmete avaldusi ja juhatuse otsuseid. Nimetatud järelepäringule vastamise tegi keerukaks asjaolu, et küsitud avaldused hõlmasid ühistu tegevusperioodi enam kui 10 aasta ulatuses s.t. tuli läbi vaadata kõigi liikmete avaldused (enam kui 350) mis olid laekunud enam kui kümne ühistu tegevusaasta jooksul. Kuna suur hulk avaldusi on esitatud paber kandjal siis need avaldused skännida. Sama tegevus tuli läbi viia juhatuse otsuste osas. Eesti Metsaühistu jaoks oli vastuse koostamise aeg 7 tööpäeva väga lühike. Seda enam, et 5 tööpäeva olime komanderingus Saaremaal“.

3. Käesoleva kirja koostamise käigus jõudsim arusaamisele ja juhime ka Teile tähelepanu asjaolule, et antud küsimus ei puuduta teabenõude lahendamist, seega ei kuulu see ka AvTS ega Andmekaitse Inspeksiooni pädevusse. Nimetatud viidatud asjaolud puudutavad EMK poolt vastuvõetud haldusakti/toimingu õiguspärasust (lisa 7 ja lisa 2).

4. EMK poolt on 14.10.2020 kirjaga „Taotluse nr 5-8/20/22 läbivaatamata jätmine“ (lisa 7) jäetud EMÜ taotlus läbi vaatamata puuduste kõrvaldamise tähtaja eiramise tõttu. Selle kohta esitas EMÜ juhatuse liige Rünno Viir 12.11.20 vaide, mille osas on peale Teile kirja esitamist vastu võetud EMK vaideotsus 08.12.2020 (lisa 2). Ehk siis osaliselt samade asjaolude osas on esitatud vaie EMKle kui Teile, milline ei ole kooskõlas haldusmenetluse seadusega (HMS). Tänapäevaks on kulgema hakanud EMÜ kohtusse pöördumise kaebetähtaeg, mistõttu leiame, et antud küsimuses ei ole võimalik Andmekaitse Inspeksioonil seisukohta võtta ega vaiet lahendada.

5. Siiski olime koostanud juba vastuse ja toome siinkohal välja oma argumendid eelneva väljavõtte osas Teile kirjast. Eelnevalt nimetatud EMÜ väited ei vasta enamuses tegelikkusele ja seda järgnevalt:

5.1. EMK edastas EMÜle 30.09.2020 järelepäringu (lisa 1) paludes puudused taotluses kõrvaldada 09.10.2020. Seega oli vastamiseks aega 9 kalendripäeva, mitte 7.

5.2. EMK palus eelnimetatud kirjas „Palun esitada liikmelisust tõendavad dokumendid (punkt 1) ja selgitused ning likvideerida puudused hiljemalt 9. oktoobriks 2020.a. Kuivõrd on tegemist metsaühistu toetuse lisavooruga, mille menetlustähtajad on piiratud, siis teavitame, et antud puuduste ja dokumentide mitteesitamisest tähtaegselt, loeme need haldusmenetluse seaduse § 15 lg 3 kohaselt puudusteks ning võime jätta taotluse läbi vaatamata“. Seega oli tegemist EMÜ enda puudustega, mis esinesid taotluses.

5.3. Nagu nähtub eeltoodud punktist ja lisa 1 palus EMK vaide esitajal „esitada liikmelisust tõendavad dokumendid.“ Toetust makstakse iga ühistu liikme pealt (Määrus¹ § 12), mistõttu

---

1 Keskkonnaministeriumi 14.04.2014 määrus nr 10 „Erametsanduse toetuse andmise alused, taotluse kohta esitatavad nõuded, toetuse taotlemise ja taotluse menetlemise kord, taotluse

peab igal ühistul olema pidev ülevaade oma liikmetest. Liikmete arvestuse kohustus tuleneb ka mittetulundusühingute seadusest. Selle kohta on Tallinna Halduskohus kahes erinevas kohtulahendis asunud seisukohale, et kui metsaühistu soovib toetust, siis peab ta pidama arvestust oma liikmete osas, vastasel juhul esitab ta EMKle valeandmeid (I astme jõustunud kohtuotsused haldusajal 3-19-2433 - Eesti Kaugmetsaomanike Liit kaebus ja nr 3-19-2424 - Tallinna Metsaomanike Selts kaebus). Kui vaide esitaja väidab, et ta pidi 10 aasta taguseid dokumente üle vaatama, siis tähendab see ilmselgelt seda, et ta on aastaid taotlenud toetust liikmete osas, kelle puhul pole andmeid kontrollinud, ehk on alust arvata, et liikmelisus pole tõendatud. Seega on tegemist vaide esitaja enda hoolsuskohustuse ja liikmete arvestuskohustuse eiramisega, milline väide antud asjas pole asjakohane.

Asjaolu, et 350 liikmelise ühistu esindaja viibis 5 päeva komanderingus ei oma tagantjärgi asjas tähendust, sest sellisel juhul oleks pidanud esindaja oma tööd teisiti korraldama või paluma tähtsaja pikendamist.

Märgime, et metsaühistu toetuse puhul on tegemist riigipoolse soodustuse andmisega, kus taotlejal subjektiivne õigus toetust saada puudub. Riigikohus on andnud selgitusi ja juhiseid, et taotlejal ei ole subjektiivset õigust toetusele. Lisaks on Riigikohus nentunud, et toetuse saajal endal on kõrgendatud tõendamiskohustus ja hoolsuskohustus toetuse saamisel esitada nõuetele vastavaid dokumente. Seega pidi ühistu esindaja vajalikku hoolsust silmas pidades ja selleks et toetust saada, täitma EMK nõudeid.

Märkimata ei saa jätta ka asjaolu, et tegemist oli erandolukorraga, kus kehtestati 24.08.2020 metsaühistu toetuse lisavoor, milliseid taotlusi pidi EMK kiirendatud korras lahendada. Toetuse abikõlblik periood oli 2020 kalendriaasta, seega oli vajalik kiiresti kõik taotlused menetleda. EMK on neid asjaolusid selgitanud vaideotsuses (lisa 2).

Võttes aluseks EMK kogemused EMÜ eelnevate aastate taotluste menetlemisel, siis on enamus taotluseid esitatud puudustega, mille korda tegemiseks peab EMK edastama korduvaid järelepäringuid (vt lisa 6 kus on toodud näitena tabel EMÜ 2019.a. metsaühistu toetuse taotluse toimikust ja EMK tehtud järelepäringute arvust).

6. Need asjaolud kogumis tõid kaasa EMÜ 2020 metsaühistu toetuse taotluse läbivaatamata jätmise otsuse, mis on ajendatud EMÜ poolt AKI-le kaebuse/vaide esitamisest. Oleme ka varasemates kohtu- ja taotluse menetlemistes seda täheldanud, et kui EMK on teinud negatiivse otsuse EMÜle, siis sellele järgnevad teabenõuded, kus soovitakse kogu taotlusvooru ühistute taotlustest koopiaid või analüüsi, millele vastamiseks oleks justkui vajalik mõni EMK töötaja oma töökohustustest vabastada, et neid nõudeid täita.

Vaide esitaja teabenõude sisu

7. Oma kirjas Te viitate EMÜ 03.11.2020 teabenõudele:

„Mitmele metsaühistule tegi EMK metsaühistu toetuse lisavooru osas järelepäringu peale 24.08.2020 ?

Millised olid järelepäringute sisud?

Millistel kuupäeval järelepäringud edastati taotlejatele ja kui pikk oli järelepäringule vastamise tähtaeg? Edastage mulle metsaühistu toetuse lisavooru otsuse vastuvõtmise õiguslik põhjendus ning õiguslike dokumentide nähtavakstegemise aeg ning asukoht.

8. Märkime, et AKI-l pole tegelikku ülevaadet EMK ja EMÜ teabenõuetest.

9. EMÜ edastas esimese teabenõude 03.11.2020 (mille väljavõtet kajastas AKI oma kirjas (siin ees)).

10. EMK 10.11.2020 kirjas (lisa 3) täitis teabenõude osaliselt ja palus EMÜl teabenõudes puudused likvideerida, muuhulgas märkides: „Kui Teie soovite kolmandate isikute andmeid, siis on tegemist avaliku teabe seaduse § 3'1 kohase avaliku teabe taaskasutamisega, milliste andmete saamist tuleb teabevaldajal teabenõudes selgelt põhjendada“.

11. EMÜ saatis täiendatud teabenõude 16.11.2020 (lisa 4).

12. 20.11.2020 EMK täitis teabenõude (lisa 5).

13. Seega jääb EMKle arusaamatuks, millisest teabenõudest on jutt.

---

hindamise alused ning toetuse tagasinõudmise kord“ - edaspidi Määrus

14. Teie kirjast selgub, et EMÜ on Teile teatanud: „Soovime veenduda et SA Erametsakeskuse poolt esitatud järelepäringud olid kõigi ühistute osas ühesuguse andmete esitamise mahuga. Selleks soovisime, et EMK väljastaks meilekõigile metsaühistutele peale 24.08.2020 tehtud järelepäringud mis on seotud ühistutoetusega kus on näha järelepäringu sisu, järelepäringu esitamise kuupäev ja järelepäringule vastamise kuupäev. EMK on keeldunud järelepäringute sisude ja tähtaegade avalikustamisest. Samuti pole ta vastuse koostamisel lähtunud avaliku teabe seaduse § 3¹ (4)st. EMK väide teabenõude suure mahu osas pole usutav kuna kõigile metsaühistutele edastati järelepäringud elektrooniliselt. Seega on tegu 11 faili koostamisega ja nende edastamisega. Nimetatud failid on olemas postkastis ja koopia tegemine failidest ei ole töömahukas.“

15. EMK dokumendihaldussüsteemist ei nähtu sellise sisuga teabenõuet mis oleks EMÜ meile esitanud. Nagu nähtub lisadest 3-5, siis ei selgu sealt ka sellist sisu.

Andmekaitse Inspektsiooni küsimused

KÜSIMUS 1. Palume selgitada kuidas on järelepärimistest koopiade edastamine ajakulukas ja töömahukas.

16. Märgive, et EMK toetuste taotluste menetlus on juba mitmeid aastaid elektrooniline.

17. Taotlused esitatakse 100% ulatuses elektrooniliselt, on vaid mõni üksik ühistu, kes saadab mõne kuludokumendi meile paber kandjal (enamjaolt on siis tegemist rühmanõustamisega, kus kogutakse osalejate allkirju paberil). Need vähesed paber kandjal saadud dokumendid EMK skaneerib ja registreerib elektrooniliselt pdf kujul dokumendihaldussüsteemis Amphora, edasiselt nende paber kandjal dokumentidega enam ei töötata.

18. EMK puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, mistõttu Amphorale juurdepääs ei ole avalik ning Euroopa Liidu toetuste osas ei ole see ka lubatav.

19. EMÜ soovis AKI-lt 11 metsaühistule saadetud järelepäringuid ja ühistute vastuseid neile. Teatame, et sellist kirjavahetust ei peeta samuti paber kandjal, seega koopiaid nendest pole võimalik teha või koopiamasinas toimiku materjale kopeerida. Samuti ei võimalda dokumendihaldussüsteem Amphora selliseid otsinguid või sisu kokkuvõtteid teha.

20. Lisaks märgive, et EMK on tänases Covid-19 raames täielikult kaugtööl ja kontor asub Raplas, mistõttu eeldab see ka mõne töötaja tööruutini muutmist ja tegelemist tööga (paljundamiste ja kinnikatmistega) mis ei too kaasa lisandväärtusi, vaid AvTS § 23 lg 2 p 3 ja 5 kohase tagajärje.

21. Täpsemalt, nagu juba mainitud, siis EMK poolt antavate toetuste menetlemise puhul on eranditult tegemist elektroonilise menetlusega, mille käigus luuakse iga taotluse esitamisega elektrooniline toimik. Siit tulenevalt, on kõik dokumendid originaalid - kas digi allkirjastatud, pdf või Outlooki faili kujul.

22. Koopiade tegemine elektroonilistest failidest tähendab iga kirja, järelepäringu või vastuskirja väljaprintimist. Kuna koopiaid teha ei saa ja enamus dokumente on ka pdf kujul, siis ei saa ka kuidagi isikuandmeid kinni katta.

23. Seega toome siinkohal välja need toimingud, mis on vajalikud isikuandmetega dokumentide esitamiseks:

23.1. Esmalt on vajalik minna Rapla kontorisse, kus on vajalik koopiamaasin, paberid ja kinnikatmise (kustutusmarker jne) võimalused.

23.2. Kuna suure kindlusega võib väita, et peaaegu igas järelepäringus on isikuandmeid (ühistu liikmete andmed), siis tuleks kõik järelepäringud välja printida. Märgive, et siin oli tegemist 11 metsaühistu toimikuga (+ EMÜ). Metsaühistu toetus on kahe-etapiline, seega on ka järelepäringuid toimikus topelt: taotluse järelepäringud ja kuludokumentide (Määrus § 12 lg 19) järelepäringud. Seda mahtu näitab lisa 6 esitatud EMÜ 2019.a. metsaühistu toetuse toimiku väljavõte. Siin on kokku 30 kirjet e dokumenti (mis teeb 11x30=kokku 330 dokumenti).

23.3. Saame kokku, et printida tuleks ca 300 dokumenti või pool nendest kui kuludokumente pole veel esitatud. Aga ükski kiri pole 1 lk, vaid Outlooki teavituskiri ja lisad.

23.4. Dokumendid tuleks kõik läbi analüüsida, et :

- 23.4.1. tuvastada isikuandmed ja
- 23.4.2. analüüsida nende sisu - kas tegemist on järelepäringuga või selle vastusega nagu teabenõudja soovis;
- 23.5. Andmete kinni katmiseks ehk isikuandmete varjamiseks tuleks need:
- 23.5.1. kas paberil dokumendil käsitsi valge markeriga andmete nn kustutamine, 23.5.2. andmete valge paberiga kinni katmine.
- 23.6. Kui see on tehtud, on vajalik nendest kinnikaetud andmetega väljatrükkidest uuesti koopiaid teha ja koopiatest kas
- 23.6.1. skaneerida uuesti elektrooniliseks dokumendiks ja saata teabenõudjale
- 23.6.2. või koopiad paberkandjal saata posti teel teabenõudjale.
24. Kuna tegemist on paberkandjal dokumentide töötlemisega, siis alates 21. lehest tuleb teabenõudjal ise iga lehe kopeerimise eest tasuda, lisaks postikulud. Isegi kui lõppkoondina tehakse paberkandjal dokument elektrooniliseks, tuleb EMK arvates teabenõudjal paberkandjal mitmekordsete väljatrükkide (ka kinnikatmisel tekkivate koopiaste) eest tasuda vastavalt AvTS § 25 lg 1 ja 2.
25. Märkime, et elektrooniliste dokumentide puhul on kindlasti mingil kujul võimalik ka elektrooniline kinnikatmine (nt Paint-i kasutades), kuid see eeldab lisateadmisi ning – oskusi.
- Ning selleks, et neid dokumente töödelda tuleks eelnevalt kasutada IT spetsialisti abi et kõik dokumendid teha töödeldavaks (Outlooki .msg failide kopeerimine ja formaatimine), lisaks digiallkirjastatud failide töötlemine. Pdf failide puhul on selleks vaja aga eraldi tasuta programmi. Selline töö eeldab juba vähemalt 2 v 3 töötaja panust - IT spetsialist, menetleja ja andmekaitse spetsialist või eraldi väljaõpet.
26. EMK ei pea vajalikuks asuda tegema analüüsi nendest toimingutest, sest iga mõistlik inimene näeb, et tegemist on väga mahuka tööga, mida oma tegeliku töö kõrvalt teha ei ole võimalik ilma töökorraldust muutmata ning mis kvalifitseerub AvTS § 23 lg 2 p 3 ja 5 alla. Juurdepääsu andmine nendele dokumentidele on ülemäära keeruline ja põhjustaks ebamõistliku halduskoormuse.
27. Lisaks AvTS-le tuleks siinkohal analüüsida ka isikuandmete kaitse seaduse töötlemise põhimõtteid ja ulatust.

Kas ja milliseid juurdepääsupiiranguid järelepärimised sisaldavad?

28. EMK enamus toetuse taotlusi ja menetlusdokumente sisaldavad isikuandmeid.
29. Kuna antud juhul on tegemist 12 metsaühistu poolt esitatud metsaühistu toetuse taotlustega, siis võime kindlalt öelda, et enamus järelepäringuid hõlmab metsaühistu liikmete andmeid.
30. Määruse § 3 lg 2 seab metsaühistu puhul taotlemisele eritingimused:
- 30.1.1. „(2) Metsaühistu võib taotleda ja saada toetust käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud erametsaomanikest ühistu liikmete omandis oleva metsaseaduse § 3 lõike 2 tähenduses metsamaa (edaspidi metsamaa) jaoks, kui tal on:
- 1) vähemalt 200 liiget taotluse esitamise kuule vahetult eelnenud kuu esimese päeva seisuga;
  - 2) ära kiri mitte varem kui taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaastal metsaühistu vastuvõetud üldkoosoleku otsusest, millest nähtub tema liikmete nõusolek taotleda toetust, kui põhikirjast ei nähtu õigust taotleda toetust metsaühistu liikmete nimel;
  - 3) metsaühistu liikmete nimekiri koos nende isiku- või registrikoodide ja metsamaa pindalaga mitte varasema kui taotluse esitamise kuule vahetult eelnenud kuu esimese päeva seisuga (edaspidi metsaühistu liikmete põhiandmetega nimekiri).“
31. Nagu nähtub eelviidatud sätte punktist 3, siis peab metsaühistu esitama iga kord taotluse juurde liikmete nimekirja koos isiku- või registrikoodide ja metsamaa pindalaga (ka vahel asukohaga, kui näidatakse tööde tegemist). Tänapäevaks ületab enamik metsaühistute liikmete arv 200 piiri (nt vaide esitaja puhul ca 350), ulatudes mõne puhul isegi 700ni ja

enam. EMK kontrollib kõik isikuandmed üle nende metsamaa ja isikukoodide kaupa, lisaks on tihti ette tulnud, et mõned liikmed, kes on nimekirjas, on meie seast juba lahkunud. Ka sellest teavitab EMK taotlejaid.

32. Metsaühistu toetust arvestatakse liikmete pealt (Määrus § 12), toetuse paremusjärjestuse määramisel on oluline ka liikmete metsamaa suurus. Seega kontrollib EMK kõikide metsaühistute liikmete vastavust toetuse saamise nõuetele, milleks ühistu esitab liikmete nimekirja.
33. Lisaks: meie andmetel ei sisaldu üheski ühistu liikmeavalduses metsaühistu liikme poolt Isikuandmete kaitse üldmääruse kohast kirjalikku nõusolekut oma andmete avalikustamiseks kolmandatele isikutele muuks otstarbeks kui toetuse taotlemiseks. Seega on need andmed käsitletavad AvTS § 35 lg 1 p 12 kohaselt.
34. Juurdepääsupiirangud on EMKs reguleeritud juhatuse otsusega kinnitatud dokumendis.

Palume esitada endapoolne täpne kirjeldus mis toiminguid, sh mis on prognoositav ajakulu nende sooritamiseks, nõuab teabenõude täitmine.

KÜSIMUS 2: Palume esitada meile hindamiseks koopiad küsitud järelepärimistest.

35. Esitasime toimingute loetelu eespool küsimuse 1 vastusena.
36. Edastame Teile näitena vaide esitaja enda 2019.a. metsaühistu toetuse taotluse menetlustoimikust Amphoras väljavõtte, koos täpsustatud seletustega (lisa 6).
37. Lisaks esitame lisades EMÜle saadetud järelepäringud ja tema vastused nendele (lisad 8²). See võimaldab Teil veenduda metsaühistu toimiku mahus vaide esitaja enda toimiku näitel.
38. Märgime, et lisa 6 tabeli puhul on tegemist modifitseeritud ja täpsustatud tabeliga. Dokumendihaldussüsteemis Amphora on kirjad esitatud vaid viide sõnale „vastuskiri,“ mis lisandub automaatselt. Seega ilma taotluse toimikus igat registreeritud kirjet analüüsivõtmata (kirja lahti võtmata), ei ole võimalik selle sisu v juurdepääsupiirangutes veenduda või neid kuidagi selekteerida või koondada. Ühe kirja nn lahtivõtmiseks on vajalik vähemalt 3 klikki teha ja siis 4-s printimine.
39. Nagu nähtub siin lisa 6 tabelist, on ühe ühistu (siin vaide esitaja) toimiku maht 30 kirjet (28 kirja + taotlus+ kuludokumendid).
40. Tihti hõlmab üks rida e kirje, kahte kirja: EMK algatuskirja (järelepäringut) ja samas ka vastuskirja. Lisaks hõlmab vastuskiri e ühistu vastus järelepäringule tihti hulgaliselt lisasid ja selgitusi (vt nt lisa 8_5 või lisa 8_7_8). Nagu ka EMÜ 2019.a. toimiku lisadest nähtub, on enamus kirjavahetuse puhul tegemist Outlook kaudu saadetud ja Amphorasse salvestatud elektrooniliste kirjadega. Selles on võimalik Teil endal meie poolt esitatud lisade (alates lisast 8) kaudu veenduda. Seega võib iga 30st kirjest veel poolte osas lugeda, et kirjas on veel dokumente.
41. Kokkuvõttes leiame, et oleme esitanud piisavad selgitused ja loetlenud toimingud mida nõuaks

EMÜ teabenõude täitmine.

Erametsakeskuse seisukoht antud asjas

42. Leiame, et EMÜ puhul on tegemist pahatahtliku isikuga, kes soovib kiusata haldusorganit ebamõistlike teabenõuetega, mis ei täida tegelikku eesmärki. Tegemist ei ole esmakordse sellise vaidega ega teabenõudega.

43. EMK arvates soovib EMÜ teabenõuete esitamise kaudu leida võimalusi põhjendada enda vajakajäämisi (tähtaja eiramist puuduste kõrvaldamisel) teiste ühistute andmete alusel. Ehk siis EMK peaks tegema mahuka töö selleks, et EMÜ saaks kohtumenetluses väiteid esitada. Antud asjaolu on mõistlikkusest ja heatahtlikkusest kaugel.

44. *EMK arvates on EMÜ kaebus AKI-le ajendatud EMK otsustest 2020 metsaühistu vooru esitatud tema taotluse läbivaatamata jätmisest (lisa 7), kuna ta ei likvideerinud puudusi tähtaegselt. Nimetatud otsuse osas on EMK vastu võtnud 08.12.2020 vaideotsuse nr 5-8/20/22 - 16 (lisa 2). Seega tuleks eelnimetatud tähtaegsuse ja EMK haldusakti puudutavas osas Andmekaitse Inspektsioonil vaie HMS § 79 lg 2 alusel tagastada, kuna vaie ei kuulu tema pädevusse. EMK vaideotsuse vastuvõtmisega on tänaseks hakanud kulgema kohtusse pöördumise kaebetähtaeg, mis saabub jaanuaris, seetõttu saab edasist menetleda vaid kohus.*

HMS § 79 lg 1 p 5 kohaselt kuulub vaie tagastamisele, kui samas asjas toimub kohtumenetlus. Seetõttu on oluline jälgida, et menetlused ei kattu.

45. *AvTS § 4 toob välja avalikule teabele juurdepääsu võimaldamise põhimõtted, mis on ellu kutsutud demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igapäevase õiguste, vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks. EMK ei näe, milliseid vaide esitaja õigusi või vabadusi või kohustuste täitmise tagamise võimalusi tema esitatud teabenõue teiste isikute järelepäringute analüüsimiseks täidab.*

46. *Teie kirjast selgub, et EMÜ vaidlustab asjaolu, miks EMK ei ole temale teinud koopiaid metsaühistu toetuse teiste taotlejate järelepäringutest. Paraku ei nähtu EMÜ poolt EMKle esitatud teabenõuetest 03.11.2020 ja 16.11.2020 (lisa 4), et teabenõudja sellise nõude oleks EMKle esitanud. Selline nõue kajastub vaid Teile saadetud kirjast, teabenõuetes pole seda taotletud. Seega ei saa ega pole olnudki võimalik EMKl täita sellist teabenõuet, mida pole sõnaselgelt ja üheselt taotletud.*

47. *Lisaks eelnevat kokkuvõttes ja vastates Teie kirjas esitatud küsimustele, leiame jätkuvalt, et isegi kui EMÜ esitaks sellise nõude koopiaste osas, ei ole võimalik EMKl seda täita tuginedes AvTS § 23 lg 2 ja 5.*

48. *Märgime, et toetuste andmisel ei ole tegemist tüüpilise haldusmenetlusega, millisel juhul rakenduvad toetuse taotlejale ehk riigilt rahalist soodustust taotlevale või saavale isikule samasugused õigused ja vabadused nagu tavalise haldusmenetluse kandjale.*

49. *Riigikohus³ on oma mitmetes lahendites analüüsinud toetuse taotleja ja -saaja õigusi tõendamiskoormuse jagunemisel ja põhjendamisruumi ulatusel ning leidnud, et nende toimingute osas puudub isikul subjektiivne õigus ning seetõttu kohustub ta toetuse saamiseks täitma selleks sätestatud tingimusi vajaliku kõrgendatud hoolsusega. Riigikohtu haldusasjas nr 3-16-1048 p 16 „Isikul ei teki subjektiivset õigust saada toetust ainuüksi põhjusel, et toetuse saamiseks esitatud taotlus vastab toetuse saamise tingimustele. Samuti ei loo subjektiivset õigust otsus, millega tunnistati sellise taotluse rahuldamata jätmise otsus kehtetuks. Subjektiivne õigus saada toetust tekib taotluse rahuldamise otsusega toetuse määramisest, millega ühtlasi tekib isikul õigus nõuda toetuse väljamaksmist vastavalt toetuse määramise tingimustele“.*

50. *Riigikohus ei ole andnud seisukohta toetuse taotlejate teabenõuete esitamise ulatusele ega õigustele.*

51. *Analüüsisides AvTS ja Riigikohtu lahendeid taotlejate subjektiivse õiguse osas ning asjaolusid: 1) EMK on eraõiguslik juriidiline isik, kes on ellu kutsutud toetusi andma ning kellele laienevad riigiasutuste kohustused vaid osaliselt, 2) EMK täidab haldusülesannet vastavalt igaaastasele eelarvele ja halduslepingutele. Seega ei kuulu EMK kohustuste hulka teabenõuete laustäitmine, mis väljub temale sätestatud ülesannete mahust. Ka teabenõuete täitmisel tuleks asuda seisukohale, et isikutel, kes soovivad toetust, ei saa tekkida õigust teabenõuete piiramatuks esitamiseks toetuse menetlemise kohta.*

52. *EMK leiab, et on küsitav, kas riigilt rahalise toetuse saamisest v taotlemisel tekib isikul piiramatult subjektiivne õigus muude nõuete sh teabenõuete esitamiseks, mis pole*

---

3 Vt nt Riigikohtu otsused haldusasjades nr 3-16-1048 p 16, nr 3-3-1-39-14, p 13 ja 3-3-1-16-14, p 23 ühtlasi tekib isikul õigus nõuda toetuse väljamaksmist vastavalt toetuse määramise tingimustele.

seotud tema taotluse esitamisega v saamisega. Antud juhul nõuab vaide esitaja teiste isikute andmeid, mis toob kaasa EMKle selliste kohustuste täitmise, mis ei ole kooskõlas tema põhikirjaliste ülesannetega.

53. Märkime, et IKS käsitleb isikuandmete töötlemise ulatust väga detailselt, seega tekib siin küsimus, et kas teabenõude täitmisel ei välju EMK temale halduslepinguga antud õigustest isikuandmete töötlemisel, mis ei ole enam seotud toetuse andmisega, vaid taandub ühe isiku soovide täitmisele. Kas selline lähenemine õigusriigis on lubatav. Millised on teabenõude täitmise piirid, sellele vastus seadustes puudub. Igal juhul tuleb siin lähtuda tervest mõistusest ja mõistlikkuse printsiibist.

54. EMK leiab, et EMÜ sellise nõude puhul on tegemist andmete taaskasutamisega AvTS § 31 tähenduses. EMÜ on ka sellega nõustunud (lisa 3).

55. Seaduses on teabe taaskasutamise mõiste üldsõnaline ja ka seletuskiri ei täpsusta seda.

56. AvTS § 31 sätestab et teabe taaskasutamine on füüsilise või juriidilise isiku poolt sellise avaliku teabe kasutamine, mille üldist kasutamist ei ole seadusega või seadusega kehtestatud korras piiratud (edaspidi avalikandmed), ärilisel või mitteärilisel eesmärgil, mis ei lange kokku algse eesmärgiga, mille jaoks see teave avalikke ülesandeid täites saadi või loodi.

57. EMK arvates isikuandmete olemasolu avalikus teabes ehk EMÜ soovitud järelepäringutes on „seadusega kehtestatud korras piiratud”, mistõttu ei saa seda teavet anda EMÜle andmete taaskasutamiseks e üldiseks kasutamiseks. AvTS § 31 lg 3 kohaselt teabe üldiseks kasutamiseks andmisel peab olema tagatud muuhulgas isiku eraelu puutumatus. EMK on nimetatud asjaolu hinnanud ja leiab, et isikuandmete kinnitamisega pole võimalik seda teavet ilma suure töömahuta anda.

58. Antud kirja koostamisele ja andmete koondamisele kulus meil aega ca kolm tööpäeva. Leiame, et see pole mõistlik ega asjakohane. Seda enam, et EMÜ AKIle esitatud vaide sisu puudutab enamuses EMK haldusakti/toimingut, mis on peidetud teabenõude taha. EMK leiab, et antud vaide oma sisu osas kuulub edasisele lahendamisele kohtumenetluses.

Oleme teinud suure töö Teie kirjale vastamiseks, seetõttu palume meid teavitada Teie vaidemenetluse ja/või järelevalve tulemusest, et meil oleks võimalik edaspidiselt neid oma töös järgida.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

I Vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mistahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Sealhulgas ei ole oluline, kas teave on dokumendiregistris registreeritud või mitte.

2. AvTS § 5 lg 2 sätestab, et eraõiguslikule juriidilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused, kui isik täidab seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal-, või muid avalikke teenuseid- teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse teabevaldajaga füüsilisest isikust ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või äriühing – teabe osas mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalikke ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

3. Erametsakeskus on sihtasutus, kes tulenevalt metsaseaduse § 6 lõikest 3 ja keskkonnaministri 14.04.2014 määruse nr 10 „Erametsanduse toetuste andmise alused, taotluste kohta esitatavad nõuded, toetuste taotlemise ja taotluste menetlemise kord, taotluste hindamise alused ning toetuste tagasinõudmise kord” § 1 lõikest 2 (mis sätestab, et eelnimetatud määruse alusel

toetuste andmist korraldab metsaseaduse § 6 lg 3 alusel SA Erametsakeskus) on teabevaldaja avaliku teabe seaduse mõistes. Antud juhul on teabenõudes küsitud teavet, mis on tekkinud seoses toetuste määramise otsustamisega, seega on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes. Puudub vaidlus, kas küsitud teabe osas tegemist on avaliku teabega.

4. Antud juhul on teabenõudja esitanud oma esmasest 03.11.2020 pöördumises taotluse saada vastuseid küsimustele, mis osas saab seda käsitleda nii selgitustaotluse kui teabenõudena. Teabenõue puudutab asutuses olemas oleva dokumendi (paberil, digitaalselt vm kujul) väljastamist või olemasolevast teabest väljavõtte tegemist. Seega saab teabenõudega välja küsida näiteks terve dokumendi või ka üksnes selle väljavõtteid eeldusel, et vastamiseks ei tule luua uut teabe sisu (anda selgitusi, mis eeldab alles vastuse koostamist ehk teabe dokumenteerimist). Seega kui mõni küsimuse vastus on toodud kuskil olemasolevas dokumendis, siis on see teabe väljavõtmine ja väljastamine ehk käsitletav teabenõudena.

5. Mõõname, et teabenõudja on selle asemel, et küsida selgelt välja järelepärimised (olemasolevad dokumendid), esitanud erinevad küsimused, mis on tekitanud põhjendatult teabevaldajale segadust ning seetõttu nõustume, et teabevaldaja on olnud tõepoolest raske aru saada, et teabenõudja soov on olnud saada ka nimetatud järelepärimisi, mitte ainult nende osas selgitusi. Vaides inspektsioonile on teabenõudja toonud välja *...soovime, et andmekaitseinspektsioon kohustaks EMKd väljastama kõigi 24.08.2020 ühistutoetuse taotluses osalenud ühistutele edastatud järelepäringud (formaadis kust on näha järelepäringu sisu, järelepäringu esitamise aeg ja järelepäringule vastamise aeg., millest saab järeldada, et teabenõudja soovib saada teistele metsaühingutele Erametsakeskuse poolt esitatud teises voorus saadetud järelepärimisi.*

6. Teabevaldaja on aga vaidemenetluses jõudnud järeldusele, et teabenõudja soovib kogu toetuste menetlemise käigus tekkinud kirjavahetust. Toome selles osas välja ka oma seisukoha III peatükis, kus leiame, et sel juhul oleks teabenõudjal eelduslikul õigus tõepoolest teabenõude täitmisest keelduda suure mahu tõttu.

7. Lisaks vaatame siia juurde teabenõudja taotluse täpsustust (*Mitmele metsaühistule tegi EMK metsaühistu toetuse lisavooru osas järelepäringu peale 24.08.2020?*). Sellele on teabenõudja ise 20.11.2020. vastanud: *24.08.2020 voorus menetleti kokku 12 ühistu taotlust. Osade nende taotluste osas tehti järelepäring juba esimeses 16.03.2020 voorus. Lisavoorus tehti peaaegu kõikidele ühistutele järelepäring, telefonikõne või edastati teade (nt liikmete kattuvuste, metsamaa v surnute osas jm) täpsustamaks taotluse andmeid.*

8. Seega saab asuda seisukohale, et teabenõudja soovib vaid lisavoorus Erametsakeskuse esitatud järelepärimisi teistele metsaühistutele. Küll aga kui nimetatud „teade“ sisaldas vastamise kohustust, siis leiame, et see võib see olla tõlgenatav samamoodi järelepärimisega. Lähtudes teabevaldaja vastusest on neid järelepärimisi vähem kui 11, kuna osadele metsaühistutele ei ole olnud vajadust täpsustavaid järelepärimisi saata. Seega ei saa olla kuidagi tegemist ülemäära suure mahuga. Näiteks juhul kui Erametsakeskus on esitanud lisavooru järelepärimise ainult vaide esitajale, siis saab teabenõude täita kinnitusega, et teisi järelepärimisi ei ole esitatud ja teabenõuet ei ole võimalik täita, kuna soovitud teave puudub. Muul juhul peaks teabevaldaja järelepärimised ja teated üle vaatama, juurdepääsupiirangut sisaldava osa kas kustutama või kinni katma, ja teabe edastama.

II Teabenõudele vastamine

1. AvTS § 15 lõigetest 2 ja 4 lähtuvalt on teabevaldaja kohustatud igakülgsest abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning talle vajaliku teabe asukoha ja juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Samuti kui teabenõudest ei selgu, millisel viisil või millist teavet teabenõudja

soovib, peab teabevaldaja teabenõude täpsustamiseks võtma teabenõudjaga viivitamata ühendust.

2. Antud juhul peame vajalikuks selgitada, et teabenõudele seatud nõuded on sätestatud eelkõige AvTS § 14 lõikes 1. Järgnevad lõiked täpsustavad regulatsiooni olukordadeks, kus teabenõudja soovib juurdepääsupiiranguga teavet või soovib teavet taaskasutamise eesmärgil. See aga ei tähenda, et teabenõudja peaks iga teabenõude juures eraldi kinnitama, et ta ei soovi teavet kasutada taaskasutamise eesmärgil. Kohustus on teavitada üksnes siis, kui tal selline eesmärk on. **Seetõttu ei olnud korrektne nõuda enne teabe väljastamist teabenõudjalt selgitust teabe kasutamise eesmärkide kohta.** Lisaks tuleb tähele panna, et **taaskasutada saab AvTS § 31 alusel vaid avaandmeid**, mida ei ole antud juhul küsitud.

3. Teabenõudja keeldus teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel. Nagu eelnevalt oma analüüsis leidsime, siis ei ole tegemist vale alusega, kuna teabenõudja on saanud aru, et soovitakse kõigi metsaühistutega kogu tekkinud kirjavahetust, mis osas on toonud teabevaldaja välja ka prognoositavad suurused, mis oleks oma mahult piisavat suured, et keelduda, kuna enamik dokumente sisaldab sealhulgas juurdepääsupiiranguid, ja seetõttu tuleb kõik kirjad eelnevalt üle vaadata ja juurdepääsupiirangut sisaldav osa eemaldada.

4. Küll aga oleme vaide analüüsis leidnud, et teabenõudja ei küsi siiski kogu tekkinud kirjavahetust, mistõttu kohustame teabenõude uuesti üle vaatama. Lisaks selgitame, et hoolimata sellest, et algsest teabenõudest ei selgu üheselt arusaadavalt teabenõudja soov saada olemasolevaid dokumente, siis vaidemenetluses on ta selle eraldi välja toonud, mistõttu tuleb tõlgendada seda teabenõudja kasuks.

III Inspektsiooni selgitused teabevaldaja 30.12.2020 vastusele

1. Teabevaldaja on palunud inspektsiooni järelepärimisele vastamiseks tähtaja pikendust ning toonud mitmeid kordi välja kui vaeva-ja aeganõudev oli vastuse koostamine. Soovitame siiralt edaspidi vastata lühemalt ja valede arusaamade tekkimise vältimiseks edaspidi inspektsioonilt enne täpsustusi küsida.

2. Selgitame, et inspektsioon ei ole oma vaidemenetluses erinevalt teabevaldaja kahtlusest asunud menetlema toetuse maksmise määramise ja selle osas läbiviidud toimingute osas järelevalvet. Oleme oma järelepärimises toonud välja tavapäraselt lihtsalt vaide esitaja pöördumise muutmata kujul, mis aga ei peaks siiski andma teabevaldajale taolist kahtlust. Vaatame ainult avaliku teabe seaduse täitmist ja teabenõudele vastamist ja ei anna õiguslikke hinnanguid poolte sisulisele vaidlusele. Küll aga toome välja, et Erametsakeskus võibki kahtluse korral nõuda metsaühingutelt ükskõik mis lisateavet nad vajalikuks peavad, et kontrollida kas kõik tingimused on täidetud enne toetuse maksmise otsustamist. Nõustume selles osas teabevaldajaga, et menetluse osalisel ei ole suuremaid õigusi küsida menetluses tekkinud avaliku teabega, kui on ükskõik millisel menetlusvälisel isikul, ning mõlemal juhul saab teavet väljastada vaid isikustamata kujul.

3. Teoreetiliselt saab teabenõudja teistele tehtud järelepärimised küsida välja ka kohtumenetluse käigus, küll aga ei ole meile teadaolevalt teabenõudja kohtusse pöördunud. Lisaks eeldaks see, et ta pöördub kohtusse taotlusega, et kohus kohustaks teabevaldajal teabenõudjale teavet väljastama. Kui metsaühistu pöördub kohtusse, et vaidlustada talle toetuse mittemaksmise otsust, siis ei saa automaatselt eeldada, et kohus hindaks ka teabenõude täitmist puudutavat menetlust. Küll aga kui küsitud teave on vahepeal juba läbi kohtumenetluse teisele poolele teatavaks saanud, siis saab teabenõude täitmisel sellele viidata ning ei ole vajalik teabe uuesti väljastamine.

4. Avaliku teabe taaskasutamise kohta oleme andnud oma seisukohad II peatüki vastuses. Teabenõudja ei ole kuskil oma pöördumises toonud välja nagu ta sooviks saada järelepärimisi paber kandjal ja on äärmiselt kahetsusväärne, et teabevaldaja võib sõna „koopia“ nähes eeldada, et ta peaks digitaalsel kujul olemasolevate failide osas valima nende väljaprintimise, printitud dokumentidel juurdepääsupiirangut sisaldava teabe kinni katmist ja siis uuesti skännimist, sh üldse füüsiliselt kontori külastamist. Koopiaid saab väljastada ka elektrooniliselt failist. Kui teabenõudja on pöördunud teabe saamiseks elektrooniliselt, sh andnud oma kontaktiks elektronposti aadressi, siis ei saa tema teabenõudele vastata muud moodi kui elektroonsete failide saatmisega. Antud juhul on teabenõude esemeks vaid teabevaldaja enda koostatud järelepärimised, mistõttu võib eeldada, et need on teabevaldajal olemas ka algsel kujul ning nendest saab isikuandmed lihtsalt kustutada. Isegi kui fail on vaid pdf kujul, siis saab selle hõlpsasti avada nt MS Wordis, selleks spetsiaalselt programmi omamata (minnes faili pealkirjale ja parema kiireklahvi all valides „ava programmiga“). Sealjuures enda koostatud järelepärimisi peaks suutma teabevaldaja hõlpsalt leida. Nagu oleme eelnevalt korduvalt selgitanud, siis järelepärimisi saab väljastada nii, et metsühistu liikmete isikuandmeid ei väljastata, kuna nende osas on dokumendile juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel.

5. Punkti 47 osas on teabevaldaja soovinud viidata ilmselt AvTS § 23 lg 2 p 5⁴. Leiame, et seda alust ei saa kasutada kui on vaja edastada olemasolevad dokumendid, isegi kui mingi osa sisust tuleks kinni katta. Nimetatud alus räägib sellest kui vastamine eeldab mitmete dokumentide analüüsimist ja nende alusel info kokku panemist, milleks on vaja luua täiesti uus dokument ehk mis on käsitletav selgitustaotlusena. Küll aga olema arvamusel, et juhul kui teabenõudja sooviks saada kogu toetuse määramisel tekkinud kirjavahetust koos kõikvõimalike lisadega kõigi ühistutega, mis osas on teabevaldaja välja toonud suure mahu, siis selle täitmisest saaks tõepoolest keelduda AvTS § 23 lg 2 p 5⁵ alusel.

IV Kokkuvõte

Küll aga seoses asjaoluga, et kõigi osapoolte edastatud info analüüsiga oleme jõudnud seisukohale, et teabevaldaja taotleb vaid pärast lisavooru teabenõudja poolt esitatud esmaste järelepärimistega, siis ei ole teabenõude maht liiga suur (alla 11 järelepärimise, aga täpne arv teadmata), mis ei võimalda selle täitmisest keelduda suure mahu tõttu. Teabevaldaja peab küll järelepärimised üle vaatama ja neist isikuandmed eemaldama või elektroonilisi võimalusi kasutades kinni katma, küll aga ei saa see olla nii suur töömaht, mis eeldaks töökorralduse muutmist. Sellises mahus peab olema iga teabevaldaja suuteline teabenõudeid täitma.

Käesoleva ettekirjutusega kohustame uuesti teabenõue üle vaatama ning sellele nõuetekohaselt vastama esitades küsitud järelepärimised osas, kus sellele ei ole kehtestatud juurdepääsupiiranguid (nt seoses sisalduvate ühistu liikmete andmetega).

/allkirjastatud digitaalselt/

Kadri Levand
jurist
peadirektori volitusel

---

⁴ Teabenõude täitmiseks tuleb teavet täiendavalt süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel on vaja uus teave dokumenteerida. Selline teabenõue loetakse selgitustaotluseks ja sellele vastatakse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadusega ettenähtud korras.

⁵ Teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.